Vlaams Parlement

stuk **1175** (2010-2011) – Nr. 1
ingediend op 31 mei 2011 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Patricia Ceysens, de heer Lode Vereeck, mevrouw Lydia Peeters en de heren Ivan Sabbe, Herman Schueremans en Boudewijn Bouckaert

betreffende het vermijden van een bijkomende structuur ter stimulering van cleantech-innovatie

verzendcode: ECO

TOELICHTING

De Vlaamse Regering heeft zich via het afsluiten van een nieuw Innovatiepact uitdrukkelijk ingeschreven in de Europa 2020-strategie die zich als doel stelt om 3% van het bruto binnenlands product (bbp) te investeren in onderzoek & ontwikkeling (O&O) door overheid, bedrijfsleven, universiteiten en onderzoeksinstellingen.

Dit vereist niet alleen een structurele toename van het Vlaams O&O-overheidsbudget, maar ook een verbeterde impact en verhoogde efficiëntie van het huidig innovatiebeleid.

Op basis van een internationale SWOT-analyse (strengths, weaknesses, opportunities, threats) en na een consultatie met alle belangrijke 'stakeholders' stelde de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) voor om de O&O-middelen vooral in te zetten in zes strategische clusters of speerpuntdomeinen in Vlaanderen. Dit voorstel werd overgenomen in het ViA-actieplan (Vlaanderen in Actie) met betrekking tot innovatie.

Binnen de speerpuntdomeinen vormt de milieugerichte technologische innovatie een belangrijke cluster. Om alle relevante actoren uit bedrijfsleven, onderzoekswereld en overheden in Vlaanderen samen te brengen die betrokken zijn bij de ontwikkeling en toepassing van kennis en technologie in functie van de overgang naar een 'groene economie', werd het Milieu- en Energietechnologie-innovatieplatform (MIP) opgericht, geoperationaliseerd door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

Daarnaast werd door VITO de Flanders Cleantech Association (FCA) gelanceerd. De FCA is open voor alle actoren (overheden, bedrijven, kennisinstellingen enzovoort) en heeft als doel te netwerken tussen alle betrokken partijen inzake cleantechonderzoek via onder andere het organiseren van vergaderingen.

De beleidsbrief Innovatie – Beleidsprioriteiten 2010-2011 (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 774) vermeldt een bijkomend initiatief, met name de oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen, "die concrete acties en innovaties ondersteunt, organiseert en uitlokt ten gunste van Cleantech-innovatie ontwikkelingen in Vlaanderen". Op de ministerraad van 29 oktober 2010 heeft de Vlaamse Regering de goedkeuring gehecht aan de oprichting van deze vzw. Er werd hiertoe door de heren Tom Dehaene, John Crombez, Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en Bart Van Malderen, mevrouw Helga Stevens en de heer Robrecht Bothuyne een voorstel van decreet ingediend dat de decretale basis voor de oprichting van de vzw dient te leveren (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 831).

De doelstellingen en uitvoerende taken van de vzw worden beschreven in de nota van minister Lieten aan de Vlaamse Regering met betrekking tot de oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen (nota VR2010 2910 DOC.0994). Als kerntaken van de vzw worden naar voor geschoven: netwerking en creëren van een forumfunctie tussen bestaande actoren; visievorming in interactie tussen deze actoren; werk maken van (internationale) visibiliteit en sensibilisering en outreach van succesvolle experimenten. Tevens stelt de nota: "Indien er reeds geëigende instrumenten zijn, bijvoorbeeld voor duurzame chemie, het Vlaams smart gridsplatform of het innovatieplatform 'generaties', zal vzw I-Cleantech Vlaanderen zijn werking daarop afstemmen met oog op complementariteit en synergie. De werking van de vzw zal steeds complementair en additioneel zijn.".

Het rapport-Soete concludeerde in 2007 al dat het instrumentarium voor wetenschappelijk onderzoek, innovatie en valorisatie onvoldoende gestroomlijnd is en er teveel gefocust wordt op nieuwe instrumenten. Het voorstel tot oprichting van de vzw is dan ook moeilijk verzoenbaar met zowel het ViA-actieplan als alle relevante beleidsdocumenten (beleidsnota en dergelijke), waarin gestreefd wordt naar een vereenvoudiging van het complexe innovatielandschap en -instrumentarium.

In haar advies over het beslissingsvoorstel van de Vlaamse Regering met betrekking tot de oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen oordeelt de Inspectie van Financiën dat "de voorgestelde opdrachten en werkzaamheden van de vzw I-Cleantech Vlaanderen grotendeels gelijklopend zijn als die van het succesvol beschouwde Vlaams Innovatie Netwerk (VIN)" en dat "die perfect binnen één of meer van de bestaande structuren IWT, VITO, OVAM,… met een informele stuurgroep of projectwerking kan worden ingevuld zonder nieuwe personeelsomkadering en zonder nieuwe bestuursorganen." (IWT: Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie; OVAM: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij).

Het feit dat het voorstel tot oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen op een aantal punten werd bijgestuurd door minister Lieten op basis van de opmerkingen van de Inspectie van Financiën – zoals weergegeven in de nota van minister Lieten aan de Vlaamse Regering – doet geen afbreuk aan deze kritiek van de inspectie. Dit geldt tevens voor de opmerking van de inspectie dat met de vzw een projectwerking wordt gestructureerd "die de bestaande bestuurlijke inefficiëntie vergroot in plaats van vermindert (cf. regeerakkoord)".

Uit het ontwerp van businessplan van 29 oktober 2010 blijkt dat slechts in 145.000 euro aan eigenlijke effectuitgaven (in hoofdzaak marketinguitgaven) is voorzien. De Inspectie van Financiën stelt hierover: "De ratio tussen effectuitgaven en apparaatkosten bedraagt met andere woorden 145:1466 ofwel 1 op 10. Qua bestuurlijke efficiëntie geen hoogvlieger.". Minister Lieten kondigde ondertussen wel aan dat het aantal bestuursmandaten werd herleid tot negen, maar het is duidelijk dat het voorstel tot oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen – spijts eventuele verdere aanpassingen ten opzichte van het businessplan van 29 oktober 2010 – niet in overeenstemming is met de intentie van de Vlaamse Regering om bestuurlijke efficiëntiewinsten na te streven, noch met de generieke besparingsmaatregel van 10% op de communicatie-uitgaven.

Op 24 februari 2011 werd in de commissie Economie een hoorzitting gehouden in het kader van de bespreking van het voorstel van decreet van de heren Tom Dehaene, John Crombez, Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en Bart Van Malderen, mevrouw Helga Stevens en de heer Robrecht Bothuyne houdende de machtiging tot oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen – innovatie in Cleantech (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 831/3). Tijdens deze hoorzitting sprak geen van de sprekers zich echter uit over de noodzaak en de wenselijkheid van de vzw I-Cleantech Vlaanderen.

Wel bleek zeer duidelijk de noodzaak van één centraal aanspreekpunt voor alle cleantechinitiatieven en -activiteiten in Vlaanderen. De heer Fransaer noemde dit tijdens de hoorzitting "een gezicht dat herkenbaar is in Vlaanderen en daarbuiten". De indieners van dit voorstel van resolutie menen dat dit gezicht vorm kan gegeven worden door de Flanders Cleantech Association (FCA), die op heden reeds als doel heeft te netwerken tussen alle betrokken partijen inzake cleantechonderzoek via onder andere het organiseren van vergaderingen. De FCA kan fungeren als dit centraal aanspreekpunt – bijvoorbeeld voor buitenlandse investeerders – en aldus het 'cleantechgezicht' worden van Vlaanderen.

In dit voorstel van resolutie vragen de indieners aan de Vlaamse Regering om investeringen in milieu- en energietechnologie te versterken als speerpuntdomein van het Vlaams innovatiebeleid.

De indieners zijn daarbij van oordeel dat er binnen het speerpuntdomein 'energie en milieu' geen behoefte is aan een nieuwe, overkoepelende structuur zoals de vzw I-Cleantech Vlaanderen. De indieners menen dat de strategische opdrachten op het vlak van onderzoek en ontwikkeling, industrialisering, sensibilisatie, educatie en internationalisatie maximaal toegekend en uitgevoerd kunnen worden door het bestaande instrumentarium

aan ondernemingen, beroepsfederaties, kennisinstellingen en overheden die binnen deze sector actief zijn.

Patricia CEYSENS

Lode VEREECK

Lydia PEETERS

Ivan SABBE

Herman SCHUEREMANS

Boudewijn BOUCKAERT

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° de ViA-doorbraak 'Innovatiecentrum Vlaanderen', die ervoor moet zorgen dat Vlaanderen een voorloper wordt in de omschakeling naar een duurzame, kennisgedreven, innovatieve en competitieve economie en maatschappij;
  2° het Vlaams Hervormingsprogramma 2020, volgens hetwelk de oriëntatie en de prioriteiten van het innovatiebeleid gedreven worden door een vereenvoudiging van het complexe innovatielandschap en -instrumentarium;
  3° het rapport-Soete, volgens hetwelk het instrumentarium voor wetenschappelijk onderzoek, innovatie en valorisatie onvoldoende gestroomlijnd is en er teveel gefocust wordt op nieuwe instrumenten;
  4° het Vlaams regeerakkoord, waarin de Vlaamse Regering zich heeft geëngageerd om het totaal aantal Vlaamse ambtenaren niet te doen toenemen en om bestuurlijke efficiëntiewinsten na te streven;
  5° de nota aan de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen;
  6° het voorstel van decreet houdende machtiging tot oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen – innovatie in Cleantech (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 831/1);
  7° het ongunstig advies van de Inspectie van Financiën over het beslissingsvoorstel van de Vlaamse Regering met betrekking tot de oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen, wegens gebrek aan doelmatigheid, kostenefficiëntie en budgettaire orthodoxie;
  8° het advies van de Raad van State over het voorstel van decreet houdende machtiging tot oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen – innovatie in Cleantech, volgens hetwelk in het voorstel van decreet geen gegevens worden aangereikt over essentiele regels betreffende de oprichting, het maatschappelijk doel, de samenstelling, de bevoegdheden en opdrachten en het toezicht op de betrokken vzw (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 831/4);
  9° de hoorzitting die werd gehouden op 24 februari 2011 in de commissie Economie van het Vlaams Parlement in het kader van de bespreking van het voorstel van decreet van de heren Tom Dehaene, John Crombez, Matthias Diependaele, Koen Van den Heuvel en Bart Van Malderen, mevrouw Helga Stevens en de heer Robrecht Bothuyne houdende de machtiging tot oprichting van de vzw I-Cleantech Vlaanderen – innovatie in Cleantech (*Parl. St.* Vl. Parl. 2010-11, nr. 831/3);

– vraagt de Vlaamse Regering:
  1° de investeringen in en de valorisatie van milieu- en energietechnologie te versterken als speerpuntdomein van het Vlaams innovatiebeleid;
  2° het bestaande instrumentarium aan ondernemingen, beroepsfederaties, kennisinstellingen en overheden die actief zijn op het vlak van milieu- en energietechnologie verder te versterken en te stroomlijnen zonder nieuwe structuren en bestuursorganen, in het bijzonder wat betreft volgende opdrachten:
    a) onderzoek en ontwikkeling: Milieu- en Energietechnologie-innovatieplatform (MIP), gecoördineerd door VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek), in samenwerking met OVAM (Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij);
    b) industrialisering: Agoria Renewable Energy Club en Flanders Cleantech Association (FCA), gecoördineerd door VITO;
    c) educatie en sensibilisering: Technopolis;
    d) publiciteit en netwerking: Vlaams Innovatienetwerk (VIN), geoperationaliseerd door IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie);

e) visievorming en strategiebepaling met betrekking tot cleantech: de innovatieregiegroep voor het speerpuntdomein ECOTECH (duurzame energie en milieu) en de strategische adviesraad voor het wetenschapsbeleid (VRWI: Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie);
f) internationalisering: F.I.T. (Flanders Investment & Trade);

3° de nodige stappen te zetten om de Flanders Cleantech Association (FCA) te vestigen en te bestendigen als het centraal aanspreekpunt en het gezicht van de cleantechsector in Vlaanderen.

Patricia CEYSENS

Lode VEREECK

Lydia PEETERS

Ivan SABBE

Herman SCHUEREMANS

Boudewijn BOUCKAERT